

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 20.

V Ljubljani, 15. oktobra 1896.

Letnik IX.

Kaj je novega po svetu?

Zadnjič smo poročali, da se bo sešel *državni zbor* in pretresaval dva važna zakona. Pa tega poslanci niso storili, ampak le nekoliko modrih so uganili. Med drugim so tudi liberalni poslanci jednemu svojih tovarišev naročili, naj v zbornici vpraša grofa Badenija, ali je solnograški namestnik pozdravil katoliški shod v ime vlade ali kar na svojo roko. S tem so liberalci hoteli malo udariti po solnograškem namestniku, pa tudi po katoličanih sploh. Nekateri poslanci so imeli že prav namazan jezik in polno zabavljic pripravljenih, da bi jih o pravem času spustili. Pa za jedenkrat jim je spodletelo, Badeni je namreč to pot prav krepko odgovoril liberalcem, da je cesarski namestnik to storil z njegovim dovoljenjem in da on ne najde v pozdravu nič tacega, kar bi bilo Avstriji nevarno, kakor so to liberalci izvahali. Ta odločni odgovor ministerskega predsednika je bil katoliškim poslancem iz srca vzet. Tem bolj so pa liberalci odlazili poparjeni in z dolgim nosom, katerega povsod vtikajo, kjer jih ni treba. Katoliški poslanci so se teh besed Badenijevih zelo, morebiti celo preveč veselili, kajti katoličani smo zadovoljni z drobtinami, ki padajo od vladne mize, dočim se liberalci masté pri polnih loncih. Zato se pa vsake dobre besede, ki nam jo priloščijo, zveselimo, ker smo le bre navajeni. — Kaj je Badeni s tem nameraval, ne moremo povedati, znabiti se mu je odprlo, da smo katoličani najbolj zvesti državljani, ali pa hoče katoliške poslance zase pridobiti. Državni zbor bo namreč kmalu razpuščen, in pričetkom prihodnjega leta bodo nove volitve; v novem državnem zboru bi pa Badeni rad imel večino in zato vabi poslance za bi pa Badeni rad imel večino in zato vabi poslance za seboj. — Dne 1. okt. t. l. so stavili poslanci Pfeifer in tovariši nujni predlog, naj država dovoli kako državno pomoč za dolenjske občine, ki so trpele vsled uim. Predlog se glasi: Pogosta povodenj in strašna toča sta letos hudo zadeli več občin dolenjskih vzlasti v krškem

okraju ter uničili lepo obetajoče vinske in žitne pridelke kakor tudi sočivje in seno. Vinoreja je vničena za leta in leta. Ker preteklo zimo ni bilo veliko snega, se je rigolovalo mnogo po trtni uši poškodovanih vinogradov, ki so se nasajali s požlahtnenimi trtami, a toča je končala lepe nasade in splav je odnesla mnogo dobre zemlje. Uničeno je vse delo in izgubljen ves v to porabljeni denar, katerega so si stranke večidel izposodile. Ker sedaj vinorejci nimajo nikakih pripomočkov, bodo javaljne kedaj zopet mogli poprijeti se zboljšanja vinogradov. S tem pa je pokopano zanje tudi upanje, da se kedaj zopet odpre poglobitvi vir njihovih dohodkov. Zato sila trka na duri. Živež, ki so ga pridelali, ne bo zadostoval niti za zimo. — In kaj potem še dolgo dōbo do prihodnje zetje? Kmet nima ničesar prodati, da bi dobil kaj denarja. Kar je imel v gozdu, je večinoma posekal, da je mogel shajati prejšnja leta, živine pa prodajati ne sme, ako hoče še nadalje obdelovati polje, gnojiti in sploh kmetovati. — Svinjereja, ki je sicer precej nesla, je bila letos onemogočena, ker so bili zaradi prešičje kuge prepovedani sejmi za prešiče v okuženih krajih in ker kupcev ni veliko, niti za najnujnejšo domačo potrebo ali prodajo ne more kmet opitati svojih prešičev. Vsled pomanjkanja denarja kmet ne bo mogel poslov in dninarjev plačevati, zato se bodo zopet izseljevali v Ameriko ne le dninarji, marveč tudi posestniki manjših zemljišč, ki bi v normalnih razmerah vsaj za silo mogli živeti na svoji domači zemlji. — Tem neprilikam družijo se še davki in obresti od dolgov. Kako za vse to dobiti denarja? Ali jih bodo hoteli čakati do nove zetje in kdo ve, ali bo ta zadostovala pokriti stroške za dve leti, za letošnje in prihodnje? — V teh obupnih razmerah ne zadostujejo pomoči od občin in dezele, v tej sili treba, da pomaga država, zaradi tega stavimo nujni predlog: »Visoka vlada se pozivlje po prizadetih dolenjskih okrajih pozvedovati o škodi ter dovoliti državno podporo primerno dejanski sili.« — Predlog so podpisali vsi slo-

venski poslanci in tudi nekaj drugih. — Želeti je, da bi vlada natančno preiskala škodo in res podelila hudo prizadetim dolenijskim kmetovalcem prav znatno podporo.

Še jedno novico imamo z Dunaja, ki pa ni prav nič vesela, namreč o *loški železnici*. Kaj mislite, ali bo stekla železnica od Loke do Divače? Ne, ne bo, dasi je bilo že skorej vse gotovo, da bo tod šla. To je pač hud udarec za tiste kraje, ki so se veselili nove železnice in vsega dobrega, kar jim bo pripeljala. Pa — veliki gospodje so loško železnico potisnili v kôt in sedaj se gre le za to, ali Lo šla čez Bohinj v Trst ali pa čez Predil: Prva bi stala 82 milijonov goldinarjev, druga pa 61 milijonov. Treba je namreč nove zveze med Dunajem in Trstom, ker je južna železnica, ki je v rokah židov, preveč draga. Država bi sedaj rada imela novo železnico v Trst. Preko Koroškega čez Ljubelj-Loko-Divačo-Gorico, ali po Bohinju na Gorisko ali čez Predil ob Soči v Trst. Prva proga je sedaj pokopana in ostaneta le drugi dve. Zakaj smo to pač omenili? Zato, ker se nam zdi, da se vlada na vsak način hoče ogniti z novo železnico naše slovenske zemlje. Seveda, popolnoma ogniti se ne more, zato pa hoče železnico tako speljati, da bo nam kolikor mogoče malo koristila. Vrh tega pa mogočeneži pri južni železnici nočejo, da bi blizu južne železnice šla kaka druga železnica, katera bi jim delala škodo; t. možje pa imajo denar, denarja pa država potrebuje in zato mora biti tako, kakor možje pri južni železnici hočejo.

Koncem pretečenega meseca je bil naš presvetli cesar na *Rumunskem* pri tamošnjem kralju v gosteh. Ljudstvo ga je povsodi prav spoštljivo in navdušeno pozdravljalo. Malo poprej je bil cesar s srbskim in rumunskim kraljem pri slovesni otvoritvi »železnih vrat«. Tako se namreč imenuje kamenita ožina pri Ošovi na Ogrskem, skozi katero dere Donava z avstrijskih na rumunska tla. V tej ožini je bilo polno klečet in skal v vodi in marsikatera ladija se je nad njimi razbila. Mnogokrat so že poskušali odstraniti te nevarnosti, a ni se jim posrečilo. Šele l. 1890 so se resno poprijeli dela, ki je letos končano in ki je stalo devet milijonov goldinarjev. To delo je velikega pomena za gospodarstvo.

Zadnjič smo poročali z *Ogrskega*, kako postavijo da so hoteli skovati zoper katoliške duhovnike. Pa ta najslajša nada uničiti katoličanstvo na Ogrskem popolnoma, splavala je židovskim liberalcem po vodi. V gosposki zbornici so to postavilo zavrgli in k temu je mnogo pripomogla neustrašenost ogrskih katoliških velikašev, ki so prišli v velikem številu v zbornico. Zelo znamenite so besede, s katerimi je grof Ferdinand Cibi utemeljeval svoj predlog. Govornik je namreč mej drugim naglašal to-le: »Križ se je odstranil iz šolskih prostorov, izginil je iz vseh javnih prostorov, le pri prisegah se še rabi, toda kako dolgo? — Križ bo potem le predmet zasramovanja, kakor se je to že dostikrat dogodilo.« — Vladna liberalna stranka delala je račun brez oštirja, ker je menila prepričati vsako umešavanje katoliške duhovščine pri volitvah in s tem popolno uničiti delovanje katoliške ljudske stranke.

Iz Abesinije je prišlo pismo v *Rim*, katero je pisal Makario, voditelj poslanstva, katero je poslal sv. Oče k Meneliku zaradi osvobojenja vjetnikov. Menelik je poslanstvo prav lepo vsprejel in verno poslušal nagovor Makarijev in je potem dejal: »Papež je oče nas vseh. Pravico ima pisati nam in izrekati svoje želje. Bodemo se še videli in se o tem razgovarjali.« Vjetniki prav dobro izgledajo in ni jim nobene sile in upanje je, da se kmalu vrnejo domov.

Gotovo ste že slišali o strašnih ječah v Sibiriji, kamor *Rusi* pošiljajo svoje kaznjence. Res pomilovanja vredna je bila usoda onih, ki so morali v Sibirijo. Kar je zasedel Nikolaj II. ruski prestol, je dobilo notranje ministerstvo strog nalog, naj se dela za popolno odpravo pregnanstva v Sibirijo. Ministerstvo je že izdelalo načrt, po katerem bodo le velike hudodelnike tje pošiljali. Poleg tega pa je stroga določba, da se morajo državne ječe v Sibiriji temeljito posnažiti in da se ne sme s kaznjenci tako grdo ravnati, kot se je to do sedaj godilo. — Ruski car se je iz Angleškega podal na Francosko. Nikjer ga še niso tako navdušeno sprejeli, kakor ravno tukaj in Francozi so si res veliko prizadeli, da bi pokazali svoje prijateljstvo do ruske države. Kdo bi pač popisoval, kako je bil Pariz sam in vsa druga mesta okrašen z zastavami in zelenjem, kajti na tem tako ni nič posebnega. A omeniti moramo carjevih besedij, s katerimi je napil Francoski. Iz teh besedij se razvidi, da car ničesar tako ne želi, ko prijateljstva francoskega naroda. Obljubil je car pri odhodu, da drugo leto zopet pride in ostane 20 dnij na Francoskem. Iz vsega tega se jasno razvidi, da je neka zveza med Francosko in Rusko. Sploh je bil carjev obisk na Francoskem ves drugačen ko na Nemškem, res bolj prijateljski in to nemskim listom ni nič všeč.

Iz *Turškega* danes nimamo posebnih poročil, le vsak dan se nam marsikatera skrivnost turške vlade razodene. Tako n. pr. se je zvedelo, da je turška vlada plačala več sto mož nevojakov, ki so s palicami in koli pobijali Armence. Turški policaji imajo hudo piko na Armence, in kateri se jim le količkaj nevaren zdi, precej mu preiščejo hišo, če nima kaj bomb ali kaj tacega. Vsak dan jih na tak način več zapró. Tuje države imajo več ko 40 ladij pred Carigradom, da bi branile svoje podložnike, ker vsi dobro vedo, da pod pogašenim pepelom se vedno tli in zdaj zdaj utegne bukniti zopet plamen vstaje in moritve, ki bode požrl turško državo.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Za župnijo Staro Loko je bil 30. m. m. kanonično vmesčen č. g. Francisek Kummer, dekan na Vrhniki. — Župnijski izpit delali so začetkom tega meseca v Ljubljani sledeči č. gg.: Bobek Alojzij, administrator v Godoviču; Češarek Alojzij, ekspozit v Suhorji; Filler Vaclav, kaplan v Št. Rupertu; Hiersche Franc, ekspozit na Vrhpolju pri Moravčah; Klementič Mihael,

pira »Slogine« zavode. — V Kanalu so priredili veteranci javno tombolo in potem ples pretečeno nedeljo. — Poslanca v petej kuriji bomo volili na Goriskem: Gorica, Kanal, Ajdovščina v Gorici, Gradišče, Kormin, Tržič v Gradišču, Tolmin, Kobarid v Tolminu, Cerknovo v Cerknem, Bovec v Bovcu, in Sežana, Komen v Sežani

Cerkev in šola.

Pastirski list novega tržaškega škofa.

Previdnost božja, katera vodi in vlada ves svet, poklicala me je po svojih svetih in nerazumljivih sodbah pred dvema letoma brez vsake moje zasluge in proti mojemu pričakovanju do škofovske časti ter odločila mojemu delovanju škofijo Krško. Ker pa je potem presvetli in prečastiti gospod Janez Nep. Glavina, tržaško-koparski škof, vsled neprestanega slabega zdravja sklenil, da po 13letnem svojem apostoljskem in modrem vladanju odloži težko breme škofovske službe; hotel je dobrotljivi Bog po visokem odloku Njegovega Veličanstva, našega premilostljivega Cesarja in Kralja Frančiška Josipa I., potrjenem od njegove Svetosti papeža Leona XIII. v zboru kardinalov dne 25. junija t. l. dvigniti me s stolice Krške ter preme-titi na stolico tržaško-kopersko. V letih sem že, pa vendar kot pokoren sin vdajam se i tej volji božji ponavljajoč s Samuelom: Glej Gospod, tukaj sem.

Pri tem pa me muči misel, kako da jaz, tako siromašen, zasedem slavni stolici dveh prastarih Cerkev, na kojih so sedeli možje pobožni in sveti, učeni in polni apostolskega duha. Javno priznavam, da jaz daleč zaostajam za temi slavnimi možmi.

Tolazi me pa pri tem nekoliko misel, da vsemogočni Bog po sveti svoji volji čestokrat izbira slabotne in nezdatne ter jih dviga do velikih časti. Kot tak predstavljam se vam tudi jaz, bogat samo na letih in poln dobre volje.

Tolazi me nadalje tudi misel, da prihajam v škofijo, v kateri sem se rodil, kjer imam součence, tovariše v duhovniškem stanu in prijatelje, kjer sem skozi 40 let delal v vinogradu Gospodovem.

Tolazi me slednjič misel, da prihajam v mesto Trst, kjer sem izvrševal večidel svojega duhovniškega poklica, kjer je pobožno ljudstvo brez mojih zaslug uvaževalo moje duhovniško delovanje. V mestu Trstu opazil sem bil toliko veselje, ko sem bil posvečen v škofa v starodavni cerkvi sv. Justa, kjer se nahaja ono svetišče žalostne Matere božje, katere podoba se bo kmalu z izvanredno svečanostjo in na radost pobožnega ljudstva kronala s krono, kakor je dovolil slavni kapitelj Vatikanski.

Kedar dandanes koja oseba nastopi javno svojo službo, vpraša se splošno: Kdo je ta človek? koje barve je on? kaj in kako on misli? Tako bi utegnil kdo vprašati tudi o meni: Kaj neki misli ta človek in pod katero zastavo hoče se bojevati? Na taka vprašanja od-

govarjam s tem svojim pastirskim listom: Jaz sem katoliški škof, moje misli in moja zastava je križ Jezusov, kakor lepo poje sveta Cerkev na tiho soboto: »Zastave Kralja se vidi, skrivnost Križa sveti se«. Moje mišljenje je vravnano po svetem evangeliju in po naukih svete Cerkve.

Jezus Kristus, božji Odrešenik, večni Sin večnega Očeta, prišedši zavoljo nas in zavoljo našega odrešenja iz nebes ter prolivši svojo dragoceno Kri za nas, hotel je, da se njegovo kraljestvo milosti in zveličanja razširi po vsem svetu ter da traja do konca sveta. V to svrhu odbral si je On 12 apostolov, zvestih tovarišev in prič svojega božjega nauka in svojih čudežev. Te apostole poslal je po vsem svetu, kakor je bil i On poslan od Očeta, rekoč: »Kakor je Oče mene poslal, tako pošiljam tudi jaz vas.«¹⁾ »Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite in učite vse narode... učeči jih, da izvršujejo vse, kar sem vam jaz zapovedal. Jaz sem z vami do konca sveta.«²⁾

Apostoli, napolnjeni s svetim Duhom, pokorni zavedi božji, sli so po vsem svetu, kakor je pisano: »Oni pa so sli in učili povsod.«³⁾ in »po vseh deželah dospel je njihov glas in do konca sveta njihove besede.«⁴⁾ Pooblašteni od božjega Učitelja, postavljali in posvečevali so po glavnih mestih, koder so oznanovali sv. evangelij, škofo, katerim so izročevali skrb za nove kristijane. V najnovejši okrožnici z dne 29. junija t. l.,⁵⁾ v kateri razpravlja o jedinstvi Cerkve, razlaga to veliki papež Leon XIII. po svojem načinu tako-le: »Bilo je tedaj določeno po Previdnosti božji, da učeča oblast, ustanovljena po Jezusu Kristusu, ne prestane s smrtjo apostolov, ampak da ostane na večne čase. Apostoli so posvečevali škofo ter niso samo imenom določevali one, kateri naj bi jih nasledovali v oznanovanju besede božje, marveč so nalagali tem svojim naslednikom, da naj tudi oni sami pozneje izbirajo sposobne možje, kateri bi isto tako izvrševali službovanja. »Sin moj,« piše sveti Pavel Timoteju, »utrjuj se v milosti, katera je v Jezusu Kristusu, in kar si slišal od mene po mnogih pričah, to izročuj vernim možem, ki bodo sposobni tudi druge učiti.«⁶⁾ Kakor je bil torej Jezus poslan od Boga in apostoli od Jezusa, tako so tudi škofoje in vsi nasledniki apostolov poslani od apostolov.« Tako je namestil sveti Pavel Timoteja škofa v Efezu, Tita škofa na Kreti, sveti Peter poslal je sv. Mohorja škofa v sosedni nam Oglej. Zato izjavlja tudi sveti tridentinski cerkveni zbor v svoji 23. seji, da med vsemi cerkvenimi redovi pripadajo škofoje kot nasledniki apostolov na poseben način cerkveni hierarhiji (predstojništvu) ter da so (kakor pravi sveti Pavel) od sv. Duha postavljeni, da vladajo cerkev božjo.

Škofoje so nasledniki apostolov v toliko, ker ima vsak škof isti škofovski znak, kakor apostoli, znak, ka-

¹⁾ Jan. 20, 21.

²⁾ Mat. 28, 19, 20.

³⁾ Jan. 20, 21.

⁴⁾ Ps. 18, 5.

⁵⁾ »Satis cognitum«.

⁶⁾ II. Tim., II, 1, 2.

terega nimajo prosti duhovniki. Vsled tega znaka smejo samo oni posvečevati duhovnike, deliti sveto Birmo ter opravljati še druga posebno sveta opravila. Gledé na ta znak bili so apostoli jednaki sv. Petru, tako so tudi škofje jednaki sv. Očetu papežu; niso pa jednaki gledé zakonodavne oblasti, v kateri so škofje mnogo nižji in podrejeni sv. Očetu.

Tolika, glejte, je škofovska čast, in sveti Ignacij mučenec piše o njej kristijanom v Efezu tako-le: »Kedar družinski oče ali katerikoli gospodar pošlje koga, da vlada njegovo hišo, velja ga sprejeti na isti način, kakor gospodarja samega. Isto tako velja, da se i škofa spustuje in čisla, kakor Jezusa samega.« In v svojem pismu Trulancem: »Ako poslušate škofa kakor Jezusa Kristusa, tedaj vi ne živite več kakor navadni ljudje, ampak živite po Jezusu Kristusu. Pravo je, kakor vi delate, da ničesa ne počnete brez škofa.«

To vzvišeno in sveto čast škofovsko nazivlje sveta Cerkev z raznimi in zelo značilnimi imeni. Že beseda škof znači »nadzornik« ali »čuvaj«. Škofje imenuje višje duhovnike; tako n. pr. jih imenuje škof posvečevalelj, ko pri posvečevanju moli: »Dodeli, o Gospod, milost temu služabniku svojemu, katerega si ti izbral za službo visjega duhovnika.« In po pravici imenuje se višji duhovnik, ker škofovsko dostojanstvo je najvišji red v Cerkvi božji.

Imenujejo škofa tudi angelja, ker prihaja kot angelj miru; nazivljejo ga slednjič pastirja, ker mora on posebno pasti čredo Kristusovo.

Tako velika in vzvišena je škofovska čast; pa nič manjše niso dolžnosti, katere so s to častjo združene. Sveti Avguštin pravi: »Škofovsko dostojanstvo je več breme, nego li čast.«¹⁾

Škof, t. j. nadzornik velja, da čuva nad ponašanjem in življenjem duhovništva in ljudstva, njegovej skrbi izroččenega; od tod izhaja tudi, kakor pravi sveti Avguštin, da ima škof v cerkvi bolj vzvišeno mesto, da čuva nad ljudstvom ne samo v cerkvi, ampak tudi izvan nje. Zato mora večkrat obiskovati škofijo, da se povsod obvesti o veri in ponašanju; on mora, ako treba, opominjati, svariti in poučevati. Kjer zapazi nevarnost, treba da povzdigne svoj glas, zato da se mu ne bo očitalo kakor čuvaju, kateri ni kričal, ko je videl sovražnika.

Škof kot višji duhovnik pristopa vsak dan k oltarju ter prinaša Bogu spravno daritev, da kakor Aron dviga roke k nebu ter moli za-se, za duhovnike, svoje pomočnike v vinogradu Gospodovem, in za vse ljudstvo. Kot višji duhovnik mora dalje utrjevati mlade biljke cerkve božje, da oni kakor dete Jezus rastejo z leti vred tudi v modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi.

Škof mora imeti posebno skrb za odgojo mladih služabnikov božjih in tako preskrbuje cerkev božjo z dobrimi in svetimi delavci. Pa glejte! koliko težav nahaja on v izvrševanju te dolžnosti! Gleda obilno žetev, pa delavcev je malo; vrhu tega pa mora gledati še spri-

den svet, ki iz vseh strani plete mreže mladini, ki se želi posvetiti Bogu.

Škof je pastir duš; on mora torej skrbeti, da spozna svoje ovčice ter da jih po svojih duhovnikih pase z besedo in vzgledom. Mora skrbeti, da vse ovčice njemu izročene črede dobivajo primerno hrano besedo božje, ter da se otročiči vestno poučujejo in vodijo k Jezusu.

Kot dober pastir treba, da škof pazi tudi, da njegove ovčice ne zaidejo na nevarno pašo, kjer seje sovražnik strupene nauke. Moj Bog! kako li je dandanes škofu mogoče, da vestno izvršuje že samo to dolžnost, ko neomejena svoboda s polnimi rokami seje strup krivih nauk, dvomov, verske mlačnosti in brezverstva; ko se prezirajo in zasmehujejo božje reči, ko se širi nenravnost in pohujšanje!

Ko resno pomislim na to in sto drugih težkih dolžnosti škofovske službe, koje našteva sveti Pavel v listih na draga mu učenca Timoteja in Tita; ko še pomislim na strogi račun, kojega bodem moral dati ostremu sodniku: s strahom in trepetom moram ponavljati besede sv. Avguština: »Škofovsko dostojanstvo je veliko breme, težko celo za angeljska pleča.« Naj torej vsled tega posnemam vzgled preroka Jona? Ne! dokler mi Bog ohrani zdravje. On me je poklical, ko sem, da po domače povem, srečen in zadovoljen živel kot župnik stolne cerkve v Trstu. Bog mi je hotel naložiti težek križ; prvokrat sem ga sprejel in sedaj drugokrat pripogibljem glavo ter z apostolom svetim Andrejem, svojim patronom, pozdravljam novi križ: »Pozdravljen mi bodi križ!«

(Konec sledi.)

Listek.

Očetova kletev.

V vaški krčmi so sedeli pri vinu mozaki; bilo je po popoldanski službi Božji. Kmetje imeli so baš sedaj največ dela na polji; zato so si privoščili v nedeljo polič vina, zlasti ker je letos kazala dobra letina.

Pri mizi v kotu sedel je Matija Océpek v družbi nekaj drugih kmetov. Matija bil je mož v pravem pomenu besede; kakor po jakosti in moči telesa bil je tudi po duši pristen slovensk kmet. Posestvo, ki ni bilo veliko, imel je streljaj od vasi. Majhno zidano hišico in lesen pód z dvema kravama — vse si je pridobil s svojim delom in pridnostjo. Pripovedovali so, da ni imel pred 25 leti ničesar, kakor kar je na sebi nosil, in služil je za hlapca. A prihranil si je sčasoma toliko, da si je kupil kajžo in njivo zraven; pozneje se je oženil in pridne roke ženice prigospodarile so mu travnik, kar mu je omogočilo kupiti kravo. Tako je rastel imetek z varčnostjo; in zdaj bil je majhen posestnik z zidano hišico in precejšnim zemljiščem. — Da, mogoče mu je bilo poslati svojega jedinca v srednje šole, da bi nekaj bil gospod.

¹⁾ De civit. Dei XIX. C. 19.

Tam je sedel tedaj v kotu, in govoril ponajveč sam. Bil je polosen na svoje imetje, kar si je je sam pridobil in ne podedoval po stariših.

»Ej, kaj boš ti, ki imaš zidano hišo in se ti ni treba bati lakote, potem lahko govoriš!«

»Da, prijatelj, imam, — a ed koga imam? Imel bi tudi ti lahko, — imel bi vsak lahko, če bi — hotel. A nečete, to je vse! Seveda, ti misliš, da ti mora oče zapustiti, če ti pa nič ne zapusti, pa ne smeš ničesar imeti! A jaz velim, možje, v pest vam je stisnil Bog vsakemu denar, le delajte in videli bode, da imam prav; pa kar se zasluži, prihrani se. Kaj ti je treba, Boštěk, novih škornjev, ko so še stari dobri? — Ali pa moraš vedno piti, kakor ti, Luka, — ali ni tudi voda dobra na delavnik?«

Tako je govoril — modro govoril zbranim kmetom; in radi so ga poslušali, vsaj so ga vsi spoštovali. Seveda, sliši se rado, — a stori se težje.

Ko tako govorijo, prekine govor stari Mejač, ki je sedel pri drugi mizi:

»Kdaj pa pride tvoj sin domov? Se dobro uči ka-li?«

»Ne vem, se čudim, da ga uže ni domov; lani prišel je preje. No, ima uže svoj vzrok, saj je pameten dečko. Nanj se zanesem!« in prikimal je zadovoljno in ob enem ponosno Matija.

»O, pameten dečko, on uže vé, kaj dela, hahaha!« zakrohota se od sosedne strani Piškúr, imovit kmet, ki je imel sina tudi v šolah. Matijo je kaj po strani gledal, kakó postaja čedalje imovitejši, — zavidal mu je. On je pa nasprotno Matiji trdil, da naj le oni kaj ima, ki je uže rojen imovit, a ne kakor Matija, ki je bil rojen berač. In vrh vsega tega si celó upa sina poslati v visje šole, kar storé le takovi, kakoršen je Piškúr.

»Da, vé, kaj dela! Nihče mu ne more česa očitati! Pošten je menda bolj kakor drugi«, in ponosno je izpil iz kozarca in se nato ozrl na Piškúrja, češ »tudi bolj kakor tvoj«. A Piškúr, katerega je še bolj vjezila zadnja pripomnja, nadaljeval je zbadljivo:

»Ej, le ne tako poviševati, kar ni vredno in tudi ne zasluži! No, prav je, kar se je zgodilo, bodo vsaj vedeli ljudje, ki so bili berači, da je zanje neumno in ošabno hoteti postati gospóda.«

»Kaj ni vredno, kaj?« povzél je glasneje Matija in vspel ponosno svoje krepko teló. Vino mu je jelo lezti v glavo.

»Hahá. Pa še vpraša: kaj? No, moraš reči: kdo? Tvoj sin je. Li veš, zakaj ga ni domov? Veš? Hahá!« in smejal se je od srca Piškúr, da se mu je trebul tresel.

»No, zakaj, mari ti veš?«

»Vem, čuj! Moj sin je prišel uže pred tednom domov in kaj ni je povedal? Dejal je... No, pa saj moraš ze itak vedeti, kaj bi berač tajil usi!«

Ponos je ginil z obraza Matije. Slutnja polastila se je njegovega srca in vprašal je nestrpno:

»Kaj, no kaj? Če veš, pa povej! Pa hudo gotovo ni!«

»A tako? No, no, le čakaj, takoj ti povem. in nagnil je Piškúr kozarec, ter počasi pil vedóč, da je Matijo prestrašil in hoteč ga mučiti z negotovostjo.

»Moj sin mi je dejal. — in obrisaval si je leno z rokavom usta —, »da ima tvoj Martin vzrok, da ne pride domov. — No, Joža, se jeden polič! Danes je nedelja in privoščim si ga lahko, saj tudi drugi pijó!«

Tako je sam pretrgaval svoj govor, da bi mučil Matijo, ki je zrl nanj s strahom. Počasi je nadaljeval:

»Tvoj fant je nekaj naredil... no, lahko sam veš, kaj takovi mladeniči delajo! Pil je cele noči, a drugi dan so ga zatožili ali se je sam zatožil — ne vem, kratko, zvedeli so v šoli, in tako je prišlo, kakor mi je pravil sam moj fant, da so ga pritislili!«

»Moj sin je padel!« izvilo se je iz prsij prestrašenega Matije. Desnica je omahnila, obraz je obledel in vstal je, vzela klobuk ter odšel ne rekoč besede.

»Haha, to ni nič hudega, seveda za take bogatine!« smejal se je hudobno debeli Piškúr zroč za odhajajočim Matijo.

Matija pa je stopal kakor od strele omamljen proti domu. Sin mu ni zdelal šole, na katerega je vse zidal in ki mu je bil upanje in ponos. Pač ga je mogel vzdrževati v šoli, — a zdaj, da mora plačati še visoko šolnino! In da je sin takov pijanec! Zdaj razume, zakaj potrebuje toliko denarja, za katero mu vedno pisari. Pred dvema mesecema prodal je tele in vse poslal sinu. O, kako ga je okanil ta Martin!

Hudo je zadela vest tudi mater; revica je stavila tudi vse upanje na sina.

Čez nekaj dnij je prišlo pismo, v katerem je Martin vse izpovedal očetu in ga prosil, da naj mu odpusti, da ne bo nikdar več tako naredil. Matija se je sam napotil v mesto, da ga privéde domov. In prišla sta oba.

Kmalu je bil potolažen Matija, saj mu je sin obljubil trdno, da se poboljša. — Da mora kravo prodati, da dá zopet sina v šolo, ni mu bilo toliko, vsaj ako dá on sedaj, mu bo sin gotovo nekaj vrnil. Še bolj so ga potrdile v tem hudobne besede Piškúrja, ki je menil, da je sedaj konec šolanja. Péklo ga je to, zelo péklo Matijo, kar je govoril Piškúr.

»Ne, da prodam hišo, — sin mora v šolo in mora biti gospod!« si je zatrjeval in prodal kravo iz bleva, da je dal Martinu denarja seboj v mesto. — A to še ni bilo zadnje živinče, katero je prodal. Martin dovršil je srednje šole in ni hotel iti po želji starišev v semenišče, marveč šel je na Dunaj. A Dunaj stane denar. Matija bi seveda sina raje videl v črni halji pred oltarjem nego škrica v komisiji. A ljubil je Martina in ako ga na Dunaj vleče, naj gré! Vsaj je človek v vsakem stanu lahko zveličan! Stradal pa tudi ne bo, če je posveten gospod, zlasti ako cesarja služi, ki bač dobro plačuje svoje ljudi.

Prodal je njivo, da je dal denarja Martinu, ki je odhajal na Dunaj, kjer se mnogo denarja porabi, vsaj živi tam še celó cesar.

Sin je zatrdil očetu, da je to zadnji denar, katerega mu je dal, odslej da se hoče sam preživeti.

beriskem mostu najnevarnejša, katerega žuga na suhem pustiti in ob povodnji preplaviti velik del dolskega polja. Nekaj malega se je že letos zamašilo, kar je deželni odbor oskrbel na prizadevanje poslančeve, večji del pa še preostaja. — Iz posebne prijaznosti prišel je na shod tudi g. Povše in ljudem poljudno razložil najvažnejše gospodarske razprave, ki so se v državnem zboru vršile ali se bodo: preosnovno davkov, domovinsko postavo, obligatne kmetijske zadruge in pogodbo z Ogersko. — Društveni tajnik J. Kalan iz Kamnika je govoril o političnih strankah pa o programu naše stranke zlasti gledé kmetskega stanu, o svobodnih kmetijskih zadrugah itd. — Gledé vravnave Bistrice in Save je nekdo izrazil želje prebivalstva. Da Bistrica izstopa, temu je kriva le nerodna vravnava Save, ki Bistrico zadržuje, ki je vsled tega veliko višje stopila, zraven pa še prevazanje zadržuje. Prebivalci dolske doline in nasprotne strani so v jako težavnem položaju, da časih po celih 14 dni ne morejo čez vodo drug k drugemu, in vendar imajo skupno faro in šolo. Zato naj bi deželni odbor dal še jedenkrat dotični del škarpe pregledati, pri čemer naj bi se pa tudi domačini vprašali, ki lahko iz skušnje govoré, če jim služi ali ne. Zelo potreben bi bil na tem kraju most čez Savo. — Gospoda poslanca obetala sta po možnosti podpirati izražene želje, prosita pa, da bi tudi interesirani prebivalci sami prispevali, kadar se bo kaj delalo. — Župan Kuhar se konečno zahvali govornikom; ljudstvo bilo je zadovoljno in hvaležno.

(Slavnostna procesija v Trstu.) Iz Trsta se nam piše: Tako veličastnega prizora, tako sijajnega pojava krščanske zavesti Trst že davno ni videl, kakor nedeljo 27. m. m., ko se je vršila slavnostna procesija Matere božje. Pravijo, da se je slovesnosti udeležilo do sto tisoč ljudij, ki so od blizo in od daleč privreli skupaj pokazat, da naj je Trst krščansko mesto. — Ob devetih zjutraj je bila v stolnici škofova slovesna maša, pri kateri je bila cerkev natlačena vernikov. Popoludne ob treh se je pričela procesija. Duhovni so vzeli kip Matere Božje iz oltarja ter ga nosili v slavnostnem sprevodu. Mestni zastop italijanski se je tudi ta dan kujal in skrbel za to, da mestna poslopja niso bila okrašena. Pač pa se je udeležil sprevoda namestnik Rinaldini z mnogimi uradniki. Neizmerno je moralo veseliti vsakega Slovenca, ko je videl, da so bili večina udeležencev sami Slovenci, ki so glasno molili in peli slovenski. Tudi slovenska mestna zastopnika Dolenc in Vatovec sta se udeležila sprevoda. — Nepopisno krasen je bil trenotek, ko se je podoba Matere Božje pokazala v umetelnem ognju v veliki zareči obli. Množice so bile tedaj čudovito pretresene, vse je v solzah pozdravljalo Mater Božo.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premoščeni so č. gospodje: Jakob Bajec iz Nadanjega Sela kot kurat v Ustje, Ivan Abram iz Košane kot ekspozit v Ndanje Selo, Karol Lenasi z Blok kot kapelan v Košano, Jernej Bernard iz Smlednika kot kapelan na Bloke, Anton Hribar z Dobrove kot kapelan v Smlednik, Karol Dornik iz Sostrega kot

kapelan na Dobrovo, Ivan Jelenec z Iga kot kapelan v Sostro, Anton Medved iz Mirne peči kot župni upravitelj na Sveto Goro, Eduard Kosobud iz Knežaka kot kapelan v Cerklje pri Kranju. Novo nameščena sta č. gospoda: Josip Erker kot kapelan v Šempetru pri Novem Mestu, Lovro Tič kot kapelan v Sodrašici. Začasno vpokojeni g. Ivan Volk je imenovan kapelanom v Dolenji vasi pri Ribnici.

(Katoliško politično društvo v Vipavi.) Napravi javen shod na nedeljo dne 18. oktobra ob pol starih popoldne v Vipavi v zgorenjih prostorih »Čitalnice«. O novi posojilnici vipavski po Raiffeisenovem načrtu govoril bode č. g. Janez Hladnik in o socializmu dr. Krek. — K obilni vdeležbi vabi odbor vse gg. ude, kakor odrasle moške.

(Blagoslovljenje nove župnijske cerkve na Colu) se je vršilo 11. oktobra. Slovesno opravilo je prevzel ml. stolni prost dr. Klofutar.

(Blagoslovljenje lurske kapele v Kranjski Gori.) 20. nedeljo po binkošti je radovljiški dekan č. gospod Jan. Novak blagoslovil novo lursko kapelo v Kranjski Gori. Preč. gospod kanonik Rozman je imel po blagoslovu prelep slavnostni govor in slovesno sveto mašo.

(V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandlji) je bilo meseca septembra vsprejetih 49 bolnikov, 45 pa odpuščenih. Začetkom meseca jih je ostalo 32. Bolnišnico sedaj razširjajo, da dobi še za 80 bolnikov prostora. Poslopje bode vrejeno po vseh zdravstvenih zahtevah.

(Nedeljski počitek pri vojaki) Neki dunajski list poroča, da je vojno ministerstvo izdalo odlok, vsled katerega se dovoli v bodoče vojakom ob nedeljah in praznikih toliko prostega časa, da lahko opravijo svoje verske dolžnosti. Popoludne ostane tudi nadalje popolno prost.

(24 šivank požrl.) Velika nesreča se je zgodila v Kenigshite na Češkem. Neki delavec je prišel zvečer iz premogokopa. V temi je prijel za kozarec, v katerem je njegova sestra imeša shranjenih 24 š.vank. Nalil je vode in — izpil. Nekaj šivank mu je ostalo v grlu, šest jih je prišlo iz trebušne kože, druge so, ko je umrl, našli po drobú raztresene, tako da je bila rešitev življenja nemogoča.

(Nos mu je odrezal) Pred kratkem je šel v Berlinu neki pekovski pomočnik, ko je bil zelo nahoden, k brivcu. Ko ga je bril, moral je hitro kihnuti. Brivec, ki ni bil na to pripravljen, je britev prepozno odtegnil, tako da si je nesrečnež ob ostrem nožu — nos popolnoma odrezal.

(Kaj strah naredi.) V železničnem vagonu je mlad zdravnik svojim sopotnikom razkazoval mrtvaško glavo, katero je odnesel iz bolnišnice. Kar pride jednemu nesrečna misel, da bi popotnike sosednega vagona z mrtvaško glavo nekoliko zastrašil. Vsi so bili s tem zadovoljni. Glavo privežejo na dolgo palico, katero so zavili v belo ruto. Tak strah je pomolil jeden pred okno sosednega vagona. Komaj je z glavo na okno potrkal — bilo je okoli polunoči — že se zasliši iz sosednega vagona strašen krik in vik. Na to pa zavlada smrtna tihota. Nihče ni mislil na to, kakove žalostne posledice

je imel ta strah. Ko so prišli na postajo, so vagon odprli. Grozen pogled! Neka mlada gospa je mrtva ležala, druga, starejša, je ležala na tleh — bozjast jo je vila, tretji potovalec, starejši gospod, je od strahu znorel. — Ta dogodba se je pred nekaj dnevi v resnici zgodila na železnici Sevilla - Kardova na Španjskem. — Zdravnik in njegovi sopotniki so se sami objavili sodišču ter tedaj v ječi čakajo zaslužene kazni.

(Mnsgr. Jeranova dijaška miza.) Tudi letos nas je Bog obdaroval pri Jeranovi dijaški mizi z velikim številom dijakov, upam, da nas obišče tudi še z večjim številom dobrotnikov. — Letos se podpira sedaj 140 dijakov, in sicer jih dobiva 110 hrano v ljudski kuhinji, drugih 30 pa nekaj podpore po stanovanjih. Za polovico meseca septembra je bilo plačati v ljudski kuhinji 92 gld. 94 kr., za stanovanje 21 gld. 50 kr., za hrano po zasebnih stanovanjih 12 gld. 50 kr. in za šolske potrebščine, vpisnino, knjige itd. 40 gld. — Skupaj 166 gld. 94 kr. — Troški za dijaško mizo bodo letos nekako taki, kakor minulo leto, povprek okoli 300 gld. na mesec. Ali bo mogoče v tej meri deliti podporo, o tem bodo odločevali blagi mladinojubi s svojo podporo. Od strani oskrbnitva Jeranove dijaške mize se bo vse zgodilo, da se podpora dobro obrne in da se podpirajo le revni in potrebni dijaki; tudi se bo pazilo na versko-nravno življenje in na učenje, nadzorovala se bodo tudi stanovanja, koder prebivajo dijaki. — Vsak prvi torek v mesecu je ob 1/8. uri v stolnici sveta maša za dobrotnike dijaške mize in za podpirane dijake, naj bi milostni Bog na oboje razlival obilnost svojega blagoslova. Vsak najmanjši dar podpisani hvaležno sprejme.

V Ljubljani, 5. oktobra 1896. A. Kalan.

(Novo lekarno [apoteko]) je dobilo obširno šentpetersko predmestje v Ljubljani. Gosp. M. Leustek je namreč svojo lekarno pri Mariji pomagaj premestil z velikega trga na šentpetersko predmestje v g. Leuca hišo poleg mesarskega mosta ter bode imel na razpolago vsakovrstna vedno sveža in učinkujoča domača zdravilna sredstva. S to lekarno je gotovo ustrezno osobito še stanovnikom na deželi. Opozarjamo na današnji inserat g. Leusteka!

(Črnogorski knez Nikita svoji hčeri-nevesti.) Povodom zaroke svoje hčere Helene izročil ji je knez Nikita nastopne opomine: Moji Jeleni! Ni vse zlato, kar se sveti. Spominjaj se tega, hčerka moja, in imej vedno pred očmi da sreča nikdar ni prestola izbrala za svoje bivališče. Pod kraljevim dijademom se skriva krona iz trnja, zato nikoli ne najdeš popolno srečnega kralja. Ne, ti najdeš srečo v mirnem kotu svoje hiše, v svojem poslu, ako po svojih močeh poslušas zapovedi božje. — Lep nauk očetov ob zaroki svoje hčere.

(Iz Višnje Gore.) 1. oktobra. Občinske volitve. Pri nas je ostro ločeno mesto od Starega Trga in sosednih kmetskih vasij. Nedavno še so vrgli nekoliko tržanov iz mestne zveze, da bi kmetski živeli kako ne pokvaril čiste meščanske krvi. A ta jurifikacija ni imela pričakovanih vspehov. Mesto Višnja Gora ni napredovalo v nobenem oziru, mej tem ko je sosedna kmetska občina

jako lepo vspevala, kar spričuje dobro vrejeno občinsko gospodarstvo in očitni napredek raznih gospodarjev. To pa je v meščanstvu vzbudilo zavist, zato so sklenili, sedanjemu občinskemu odboru in županu vzeti gospodarstvo občine iz rok in je izročiti novim mežem, kateri so že v mestu pokazali svojo gospodarsko zmožnost. Slutili so nekoliko, da je treba krepko se postaviti na noge, ako hočejo kmete zmagati, zato so se pripravljali za ta naskok celih 18 mesecev, kolikor časa so z raznimi rekurzi drževali občinsko volitev v Dednem Dolu. Četovodja meščanov je bil s početka gospod Gilly, sedaj pa je prevzel to težavno nalogo značajni Ribničan gospod Pirnat, bivši učitelj, sedaj pa štacunar v Višnji Gori. Kolikor so se ustili, je bilo pričakovati hudih rečij in nekateri naših so bili že v skrbi, da bi se meščanom utegnulo kako posrečiti, dobiti našo občinsko blagajno v roke. Na ta račun so spili v mestu že več sodcev piva. Toda izid je nemilo dirnul bojevite naše nasprotnike, kajti izvoljeni so zopet vrli možje v občinski odbor in županom je voljen že v tretjič gospod Mih. Omaben, posestnik itd. v Starem Trgu; prvi svetovalec je gospod Franc Križman, drugi gospod Andrej Kurent in tretji gospod Anton Skubic iz Dednega Dola. To zaupanje, katero so skazali naši kmetje svojemu županu, je nam porok, da bode tudi v prihodnje gospod župan z odborom vred vse svoje moči zastavil za blagor občine. Svojim sosedom meščanom pa svetujemo, naj skrbé najprej za-se, kakor tudi mi storimo, kedar pa pride kaka skupna važna zadeva, tedaj si pa podajmo roke v bratski slogi in kmalu bode vsem pomagano, in Višnja Gora bode vredna stare svoje slave mej kranjskimi mesti.

(Zasut železnični vlak) Dne 2. t. m. se je nad tovornim vlakom železnice Zagreb-Zagorje hrib utrgal ter stroj in tri vagone popolnoma zasul. Jednemu sprevodniku je odtrgalo obe nogi.

(Toča) je v radgonskem okraju na Spodnjem Štajerskem letošnje poletje naredila za 306.338 gld. škode. Klestila je po 71 občinah.

(Novega denarja) bodo prihodnje leto nakovali: cekinov po 20 kron za 60 milijonov, cekinov po 10 kron za 18 milijonov, nadalje 10 mil. tolarjev po 1 krono, za 3.100.000 kron drobiža po 2 vinarja in za 200.000 kron drobiža po 1 vinar. Vsega skupaj se bode tedaj nakovalo za 101,300.000 kron novega denarja. To bomo pač bogati, ako ga bomo kaj pod palec dobili.

(Turška zvijača.) Iz Carigrada se poroča, da so oni armenski plemenitaši, katere je turska vlada pred kratkim aretovala, večidel taki, katerim je turska država veliko dolžna. Potem je seveda lahko umevno, zakaj vtikujejo v zapor take ljudi.

(Najdragocenejša knjiga.) Slavni angleški pisatelj Walter Scott reče na smrtni postelji svojemu sinu: »Daj mi knjigo!« — »Katero knjigo, oče?« — »Sin moj, na svetu je samo jedna knjiga, in to je sv. pismo.« — To so bile njegove zadnje besede.

(Tikanje v ruski armadi.) Neki berlinski list objavlja naslednji dvogovor mej majorjem in rezervnikom-prostakom. »Zakaj si tako bled, prijatelj?« — »Ne vem?«

— „Si li bolan?“ — „Ne, gospod major!“ — „Kje si bil, predno so te vzeli k vojakom?“ — „Na vseučilišču v Moskvi!“ — „Hočete li biti tako prijazni in mi povedati, kako se pišete?“ — „Pecov, gospod major!“ — „In kateri stroki ste pripadali?“ — „Bil sem vratar na vseučilišču!“ — „Neumen durak si ti,“ zakriči nad njim major in odide.

(Nesreča v tiskarni.) V neki tiskarni v Veliki Kindi na Ogorskem se je pripetila te dni grozna nesreča. Učenec Marton, ki je se le pred nekaj dnevi prišel v tiskarno, je bil radoveden, kako potuje za tisek odmenjena pola papirja po tiskalnem stroju. Ko je hotel deček natančneje ogledati to zanimivo stvar, udari ga glavna plošča s tako silo na glavo, da se mu je popolno razdrobila in je padlo mrtvo truplo na tla poleg tiskalnega stroja.

(Čuden dvoboj.) Nekje v Ameriki sta se sprla dva poljedelca ter planila jeden na drugega s poljskim parnim strojem. Stroja sta se razbila, jeden kmet je bil mrtev, drugi težko ranjen.

(Nista se umela.) Deček: »Naša mati prosijo, da bi jim dali kilo sladkorja, plačali ga pa bodo prihodnjo nedeljo.« — Prodajalec: »Povej materi, da mi ne damo nobenega kredita.« — Deček: »Vsaj mati nečejo kreditov, ampak le kilo sladkorja.«

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“ izide dne 5. novembra 1896 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 3. oktobra:	80,	47,	35,	37,	16
Gradec, 3. oktobra:	69,	55,	78	43,	54.
Linc, 10. oktobra:	7,	13,	34,	37,	65.
Trst, 10. oktobra:	12	55,	88,	87,	81

Tržne cene v Ljubljani.

10. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	7 70	Špeh, povojen, kgr.	— 70
Rež,	6 10	Surovo maslo,	— 78
Ječmen,	5 60	Jajce, jedno	— 3
Oves,	6 40	Mleko, liter	— 10
Ajda,	8 50	Goveje meso kgr.	— 64
Proso,	6 —	Telečje	— 64
Koruza,	5 20	Svinjsko	— 66
Krompir,	2 30	Koštrunovo	— 36
Leča hktl.	11 —	Pišanec	— 45
Grah,	10 —	Golob	— 17
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	2 40
Maslo kgr.	— 94	Slama,	1 70
Mast,	— 76	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 90
Špeh, svež	— 76	» mehka	5 —

Peter Keršič

izdelovalec vozov in izprašani konjezdavniški kovač
(Curschmied)

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

priporoča se prečastiti duhovščini in slatnemu občinstvu v najboljši, zanesljivo

izdelovanje vsakovrstnih voz,

katere ima tudi v zalogi.

91 3-3

Franc Zorec

Sv. Petra cesta št. 23. v Ljubljani

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

pšenične moke in otrobov

po najnižji ceni. Naročila izvršuje točno in natančno, kakor ked zahteva.

Ceniki so franko na razpolago.

95 3-2

Razglas.

94 3-2

Hranilnica in posojilnica v Vipavi je začela poslovati. Zadrudni deleži so po 1 gl., pristopnina po 30 kr. Hranilne vloge se sprejemljejo tudi od neudov in se obrestujejo po 4 1/2 %. Posojila se dajejo samo udom in sicer na osebni kredit (poročstvo) po 5 1/2 %, na vključenje pa po 5 %.

Uradni dnevi so vsako sredo od 9—12 ure dopoldne. — Pri neugodnem vremenu prvisleden ugodni dan.

Izven uradnih dni dajejo pojasnila gg. Mat. Erjavec, dekan, in Mirko Perhavec v Vipavi, Ivan Lavrenčič v Vrhpolji in Anton Uršič v Št. Vidu.

K obilnemu pristopu vabi

načelnstvo.

Velika izbira lepih, porabnih daril za Božič in novo leto!

● Najboljše ure po najnižji ceni ●

in veržice, uhane, prstane itd.

ima v zalogi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani
na Mestnem trgu

nasproti rotovžu 25

Popravila izvršuje kar možno natančno pod jamstvom.

Zaloga in popraviljanje koles za vozarenje (biciklov) po nizki ceni. 101 1

Vizitnice

in koverte

priporoča

Katol. Tiskarna.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

Žrebanje
že 7. novembra.

684 15-4

Glavni dobitnik

202 1

75.000 kron v gotovini
z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

X. zvezek:
POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

Najnižje cene

Prečitate Popravljen

L. Mikusch, letarna delnik, Ljubljana, Mostni trg 1b.

Skrbno izdelovane

Največji izbor

9 24-19

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 8 11/2 Praterstrasse 49 208 20-15

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Pri nizki ceni.

63 10 Največja zaloga potrebščin za

krojače in šivilje

in najmanj za 20% ceneje kot drugod pri

Ign. Žargiju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

Pri nizki ceni.

Priniski cenl.

Priniski cenl.

R. Pserhoferja
„lekarna pri zlatem državnem jabolku“
na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve

odvajalne kroglice pr e je kri čistilne kroglice imenovane, so staroznano, lahno odvajajoče zdravilno sredstvo.

Cena tem kroglicam 1 škatljica 15 kroglice 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami glđ. 1-5, po poštne povzetju nefrankovano glđ. 1-10.

Ako se svota vnaprej pošlje velja s poštino vred: 1 zavoj kroglic glđ. 1-25, 2 zavoja glđ. 2-30, 3 zavoji glđ. 3-35, 4 zavoji glđ. 4-40, 5 zavojev glđ. 5-20, 10 zavojev glđ. 9-20. (Manj od zavoja se ne pošlje.)

Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“

ter naj se pazi, da ima vsaka škatljica na pokrovu radeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno je tudi na navodilu za uporabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferjev
1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.

Trpotčev sok, steklenica 50 kr.

Balzam za gušo steklenica 40 kr.
franko posl. 65 kr.

Grenka želodčna tinktura

(preje življenjska esenca ali Praške kapljice.)
Lehkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in krepi želodec, ter pospešuje prebavljenje.
Stekl. 22 kr., dvanajst stekl. glđ. 2-

Balzam za rane stekl. 50 kr.

Razun tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe. Pošiljate po pošti zvrse se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštnej nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem. 100 (6-1)

Prašek zoper kašelj

škatljica 35 kr., franko poslan 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhoferjeva, najboljšo sredstvo za rast las, lonček 2 gl.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., franko poslan 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Buirleha, domače sredstvo proti slabemu prebavljanju. Zavoj glđ. 1-

— Cenki fra nko.

V najem se dá

mostovina in krčma

V Beričevem pri Dolu (Lusthal). — Več se pozve pri lastniku Francu Grad v Beričevem št. 16. 93 2-2

Sprejmeta se

dva učenca

za kolarski obrt pri Ferdinandu Šafec-u v Ljubljani, Gradišče št. 8. 99 2-1

Nj. svetost papež Leo XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lappont-ju g. lekarnarju G. Piccoltju v Ljubljani pri srčno zahvalo za doposlano Jim stekleničico (22-18)

Tinkture sa želodec

Imenovan zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehamim Piccoltje o želodčno tinkturo, katera krepča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccolt lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Ta domača zdravila dobijo se najceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena, narejena po originalnem navodilu dr. pl. Trnkóczy-a, oblastnijsko potrjena. Vsako zdravilo ima postavno varstveno znamko, je najboljše kakovosti, vedno sveže in priznано s tisoči zahvalnih pisem Posebno so

Marijine Oslje

Kapljice za želodec

krepčujoče, sliz raztvajajoče, odpenjajoče, čistujoče in slast vzbujajoče.

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gl., 3 tucate 4 gl. 80 kr.

Dr. pl. Trnkóczy-a odvajalne (čistilne) krogljice.

1 škatljica 21 kr., 1 zavitek 1 gl. 5 kr., 5 zavitkov 4 gl. 75 kr.

Najtoplejega priporočila vreden je tudi kemično čisti, higienični, dijetetični želodčni liker

Marija Iurški želodčni grenčec
Steklenica 50 kr.,
6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Temu izbornemu želodčnemu grenčecu gre prednost pred mnogimi drugim enakimi sredstvi, ker osvetojuje, oživlja, je jako ugajajoč, krepčujoč, okus pospešujoč, skratka najboljši, preizkušeno in z mnogimi zahvalnimi pismi priznано sredstvo.

Vsa naštetá, sploh vsa zdravilna sredstva razpošilja na vse strani z vsakdanjo obratno pošto 67 (12-4)

lekarna Trnkóczy v Ljubljani
pri rotovžu poleg mestne hramilnice.

Kathreiner
KNEŠEPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Debi se povsod, pol kiló za 35 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarjenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje s imenom:

Kathreiner

18-17

Preselitev in otvoritev nove lekarne.

Čast mi je naznanjati p. n. gg. zdravnikom in p. n. sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane in okolice, da sem do sedaj na Mestnem trgu št. 11 obstoječo lekarno pri Mariji pomagaj vsled podeljene mi koncesije od g. Ed. Svobode kupovno prevzel in isto pod dosedanjim imenom

Deželna lekarna pri Mariji pomagaj
premestil

na Resljevo cesto št. 1 v hišo g. Leuca poleg mesarskega mosta.

Po svojem dolgoletnem poslovanju v velikomestnih kakor tudi v tukajšnjih lekarnah pridobil sem si dovolj strokovnega znanja; svojo popolnoma novo lekarno sem uredil po vseh zahtevah moderne farmacije in preskrbel s svežimi in preskušeniimi zdravili, kakor tudi z vsemi v farmaciovitno-higijenično stroko spadajočimi potrebnimi, katere bodem vedno v karno, bogato zalogo najfinjših francoskih in angleških parfumerij, toaletnih in medicinskih mil, tu in inozemskih specialitet, kirurških obvez in instrumentov, kakor tudi vedno svežih mineralnih vód. — Opozarjam še sl. občinstvo na svojo veliko in bogato zalogo vseh domačih zdravil, katera se po drugih cenikih in časnikih razglašajo kot izvrstna sredstva proti raznim boleznim.

➡ Razpošilja se vsak dan dvakrat po pošti. ➡

97 2-2

Mr. Ph. Milan Leustek, lastnik lekarne.